

**INFORME SERVEIS I RECURSOS DEL
PLA PER A L'ABORDATGE INTEGRAL DEL TREBALL SEXUAL
(ABITS)**

2010

Barcelona, 9 de març de 2011

Índex de Continguts

1. Presentació.....	3
2. Introducció	4
3. Servei d'Atenció i Mediació al carrer:	5
3.1 Descripció del servei	5
3.2 Dades d'Intervenció.....	7
3.3 Perfil de les dones ateses	9
3.4 Plans de treball individualitzats.....	10
3.5 Atenció Social	11
3.6 Atenció Psicològica	13
3.7 Atenció a la Salut	13
3.8 Treball Grup al	14
3.9 Recerca.....	15
3.10 Coordinació amb els Cossos Policials	15
3.11 Estudi al Districte de Les Corts.....	15
3.12 Tractament de la Informació	16
4. Servei de Recol·locació laboral	17
4.1 Accions des de l'Agència.....	17
4.2 Dispositiu Integral per a la Recol·locació Laboral de Dones treballadores sexuals (DIR-TS).....	19
4.3 Itinerari personal d'assessorament a la professionalització de les dones que han exercit la prostitució (ITI)	22
4.4 Formació i Inserció laboral 2010.....	23
5. Atenció i Acollida a les víctimes d'explotació sexual	25
5.1 Accions des del Pla	25
5.2 Acollida de les víctimes	26
6. Treball en xarxa	27
6.1 Taula de coordinació tècnica	27
6.2 Altres àmbits de treball	28
7. Col·laboració Institucional	29
8. Memòria econòmica 2010.....	32
9. Taula millores	33

1. PRESENTACIÓ

El 28 d'abril de 2006, el Ple de l'Ajuntament de Barcelona va aprovar el Pla per a l'Abordatge Integral del Treball Sexual. En el marc del Pla es creen un seguit de serveis i recursos sota el paraigua de l'Agència per l'Abordatge Integral del Treball Sexual (d'ara en endavant ABITS[1]).

ABITS esdevé el primer servei públic municipal creat per atendre, de manera específica, a les persones que exerceixen la prostitució o treball sexual al carrer i per a respondre a les seves necessitats més bàsiques.

Des d'ABITS actualment s'ofereix informació sobre els serveis socials, educatius i sanitaris de la ciutat, a més d'informació i recursos de recol·locació laboral. És coordinen les diferents actuacions institucionals i comunitàries, i es treballa perquè l'oferiment de serveis sexuals a la via pública no afecti a la convivència ciutadana.

El fet que no hi hagi polítiques públiques de referència destinades específicament a atendre aquest col·lectiu de dones, ha comportat un procés d'aprenentatge i revisió continuada del servei, sempre comptant amb la participació activa de les persones, entitats i institucions implicades.

El balanç d'implementació del Pla durant aquest quatre anys ha suposat l'ampliació de les zones territorials d'actuació, l'augment del nombre de persones ateses, la millora i ampliació dels serveis, gràcies a un augment progressiu dels recursos humans i econòmics. A més, s'han continuat enfortint les coordinacions interdepartamental i interinstitucional i la coordinació permanent amb el teixit associatiu de la ciutat. Per tant, es pot afirmar que ABITS es troba en un moment de consolidació, que li permet donar resposta a l'aparició continuada de nous reptes.

2. INTRODUCCIÓ

Aquest informe recull l'activitat portada a terme pels serveis i recursos del Pla per a l'Abordatge Integral del Treball Sexual, al llarg de l'any 2010 en les diferents línies d'intervenció:

- Servei d'Atenció i Mediació al carrer: atenció social integral
- Servei de Recol·locació Laboral
- Servei d'Acol·lida-Atenció a víctimes d'explotació sexual
- Treball en Xarxa : Taula de coordinació tècnica
- Col·laboració Institucional

En l'informe de 2009 s'explicava que s'havia promogut la reubicació de l'Agència, l'augment d'hores d'atenció, amb la conseqüent ampliació de personal, i l'ampliació de l'actuació del Servei d'Atenció i Mediació a altres zones de la ciutat. Aquests canvis van ser vigents el juny de 2009. Les dades corresponents al 2009 ja reflectien el canvi substancial a nivell quantitatiu amb increment de la major part de dades d'atenció.

El 2010 ha estat el primer any on s'ha disposat d'aquest recursos al llarg dels dotze mesos. És per això que l'informe que es presenta continua mostrant un increment en les dades d'atenció. El coneixement de l'equip per part de les dones ha contribuït a l'augment de contactes i atencions en via pública, així com a l'increment de demandes. La crisi econòmica i la pressió que les dones reben dels cossos policials tant pel que fa a l'aplicació de la ordenança (*de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona*) com de la llei d'estrangeria ha repercutit directament en les seves situacions personals i en les demandes que fan a l'equip (es detecten situacions de pobresa extrema).

Les dades del 2010 corroboren l'adequació de l'espai d'atenció i l'eficiència d'un equip interdisciplinari per portar a terme els plans de treball amb les dones, a partir de les seves demandes. El model de treball en xarxa és l'eina imprescindible que s'ha anat construint conjuntament amb entitats i serveis per a la bona praxis. L'atenció psicològica des del servei s'ha vist consolidada el 2010 després de la seva implementació el 2009.

Les converses iniciades a finals del 2009 amb el Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya han conclòs amb la signatura d'un conveni amb l'Ajuntament i la Fundació Surt per a la realització d'un nou projecte adreçat a les dones que volen entrar al mercat laboral formal.

S'han mantingut tots els convenis de col·laboració amb les quatre entitats de la ciutat amb qui des del 2006, s'han anat treballant conjuntament i complementant els serveis que s'ofereixen a les dones.

La Taula Tècnica ha tingut continuïtat amb les reunions de coordinació bimensuals, incorporant-se els Districtes de Sants-Montjuïc i Les Corts.

L'estudi que s'ha portat a terme al Districte de Les Corts ha permès conèixer la situació de les dones que exerceixen el treball sexual en aquest districte i ha de servir per poder oferir a aquestes dones els mateixos serveis i en els mateixes condicions que a la resta de la ciutat, però adequant els recursos a la realitat de la zona.

3. SERVEI D'ATENCIÓ I MEDIACIÓ AL CARRER

3.1. Descripció del servei

El Servei d'Atenció i Mediació al Carrer¹ de l'Agència per a l'Abordatge Integral del Treball Sexual és un servei específic que es posa a disposició de les dones que viuen del treball sexual, o són víctimes d'explotació sexual, especialment per aquelles que ofereixen i negocien els serveis a la via pública.

És un servei multidisciplinari integrat per diferents professionals: educadores, treballadora social, psicòloga i agent de salut.

Va entrar en funcionament el mateix any 2006 de la creació de l'Agència ABITS, i s'ha anat ampliant progressivament.

El Servei es troba ubicat a l'edifici de la Gerència d'Educació, Cultura i Benestar, a la qual pertany la Direcció del Programa de Dones, al **Passeig de Sant Joan, núm. 75** 5èna planta.

Horari:

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
09h a 20h	09h a 02.00h	09h a 02.00h	09h a 02.00h	09h a 02.00h

El servei disposa d'un telèfon d'atenció gratuïta per a les usuàries: **900722200** atès directament per les educadores en horari de dilluns a divendres de **10:00 h. a 20:00h.**

A més, es disposa d'unes hores d'atenció sense cita prèvia **dimarts i dijous de 11 a 15h.** No obstant, les usuàries acostumen a trucar abans i en la majoria de casos es concerten les cites.

La **dotació a nivell de recursos humans** és la següent:

3 educadores socials	115,5 hores / setmanals
1 treballadora social	38,5 hores / setmanals
1 psicòloga	25 hores / setmanals
1 agent de salut	20 hores / setmanals
1 agent de salut	10 hores / setmanals (inici febrer 2010)*

*En iniciar el contracte vigent amb l'entitat prestatària, el juny de 2009, es va incloure 20 hores d'agent de salut com a nou rol professional. Un cop constatada la seva eficàcia en determinats temes es va ampliar el nombre d'hores afegint 10 hores més a partir de febrer de 2010.

¹ L'entitat prestatària d'aquest servei és l'Associació Benestar i Desenvolupament (ABD) que va guanyar el concurs públic el 2009. El pressupost total de l'any 2010 ha estat de 203.162'80€

L'atenció i la mediació directa de les educadores i l'agent de salut queden distribuïdes en el quadre següent:

Atenció i mediació de forma directa		
Ciutat Vella	de dilluns a divendres	de 12 h a 19 h
	dimarts i dijous	de 22 h a 02 h
Sant Martí / Eixample	dimecres i divendres	de 22h a 02 h

Les zones d'atenció i mediació actuals a cada un dels districtes són:

Districte Ciutat Vella

- Carrer Robador i voltants
- Carrer Sant Ramon i rodalies
- Ronda Sant Antoni
- Carrer Joaquim Costa
- Ronda Sant Pau
- Rambles
- Carrer Sant Rafael
- Rambla del Raval
- Carrer Espalter
- Carrer Sant Josep Oriol
- Plaça Salvador Seguí
- Carrer Pelai

Districtes Sant Martí / Eixample

- ZONA A: Delimita amb Av. Icària i el carrer de Pujades, localitzant-se al llarg dels carrers de Wellington i Ramon Trias i Fargas.
- ZONA B: Engloba trams del carrer Almogàvers i Buenaventura Muñoz, des del carrer Roger de Flor fins a Av. Meridiana. També al tram de Nàpols paral·lel al parc de l'Estació del Nord, tot i que aquesta zona és ja part del Districte de l'Eixample.
- ZONA C: Delimitada per Av. Meridiana amb el carrer Bolívia fins a la plaça de les Glòries i els seus voltants.

Aquestes són les zones de la ciutat on les 3 educadores i l'agent de salut surten en torns de dues persones, de dia i de nit i contacten amb les dones de manera proactiva

Igualment, el servei atén les demandes de qualsevol dona que exerceixi la prostitució a la ciutat, tant si ho fa en altres districtes com en locals. **Un 10% del total** dels expedients oberts al servei des de la seva creació pertanyen a dones que **no treballen als territoris d'intervenció**.

Pel que fa a les dones que es troben a la Zona Franca del Districte de Sants-Montjuïc, es manté, quan s'escau, la coordinació amb l'Agència de Salut Pública de Barcelona.

3.2. Dades d'Intervenció

El Servei ha obert des del seu inici el 2006, un total de 850 expedients, dels quals **125** han estat donats d'alta el 2010. Al llarg de l'any s'han atès **449 dones diferents**, això **suposa un increment del 10%** respecte l'any anterior en el que s'atengueren 406 dones i a 31 de desembre del 2010 resten en actiu **386** casos.

	2006	2007	2008	2009	2010
Núm. d'altres (casos nous)	220	148	179	180	125
Núm. baixes	79	94	163	152	125
Núm. reobertura de casos	-	-	39	32	16
Núm. dones ateses diferents ²	-	-	-	406	449

El Servei d'Atenció i Mediació d'ABITS ha obert, des del seu inici el 2006 fins a 31 de desembre de 2010, un total de 850 expedients, dels quals en acabar l'any en resten actius 386

	2007	2008	2009	2010
Expedients oberts des del 2006 ³	368	546	725	850
Expedients actius ⁴	274	307	372	386
Expedients inactius ⁵	94	239	353	464

L'atenció de proximitat a la via pública (contactes i atencions)

Els **contactes al carrer durant el 2010 han estat de 15.417**, dada que suposa un **increment del 17%** respecte l'any 2009. Aquests contactes han estat realitzats per les educadores i agents de salut. Atribuïm l'increment a que el 2010 és el primer any sencer des de l'ampliació de l'equip, a més de sumar-se 10 hores setmanals més de professional (agent de salut).

	2006	2007	2008	2009	2010
Contactes⁶	1.920	6.880	10.439	13.113	15.417
Núm. Atencions⁷	440	4.216	8.391	9.979	18.771
Escolta activa	358	2.712	5.122	6.817	13.159
Intervenció educativa	82	1.504	3.269	3.162	5.612

El nombre d'atencions realitzades s'ha incrementat més que els contactes, situant-se en un 88% més que el 2009. D'aquestes, destaca l'escolta activa, amb un increment del 93% respecte el 2009.

² Total de dones ateses diferents al llarg del 2010.

³ Es consideren expedients oberts el nombre total de dones ateses des de l' inici del pla l'any 2006.

⁴ Es consideren expedients actius aquells corresponents a dones amb les quals s'ha realitzat intervenció en els últims 3 mesos.

⁵ Es consideren expedients inactius aquells corresponents a dones de les quals no se n'ha sabut res en els darrers 3 mesos.

⁶ Contactes acumulatius establerts a la via pública que poden implicar o no atenció

⁷ Núm. d'atencions incloent les escoltes actives i intervencions educatives realitzades a la via pública que formen part d'un pla de treball.

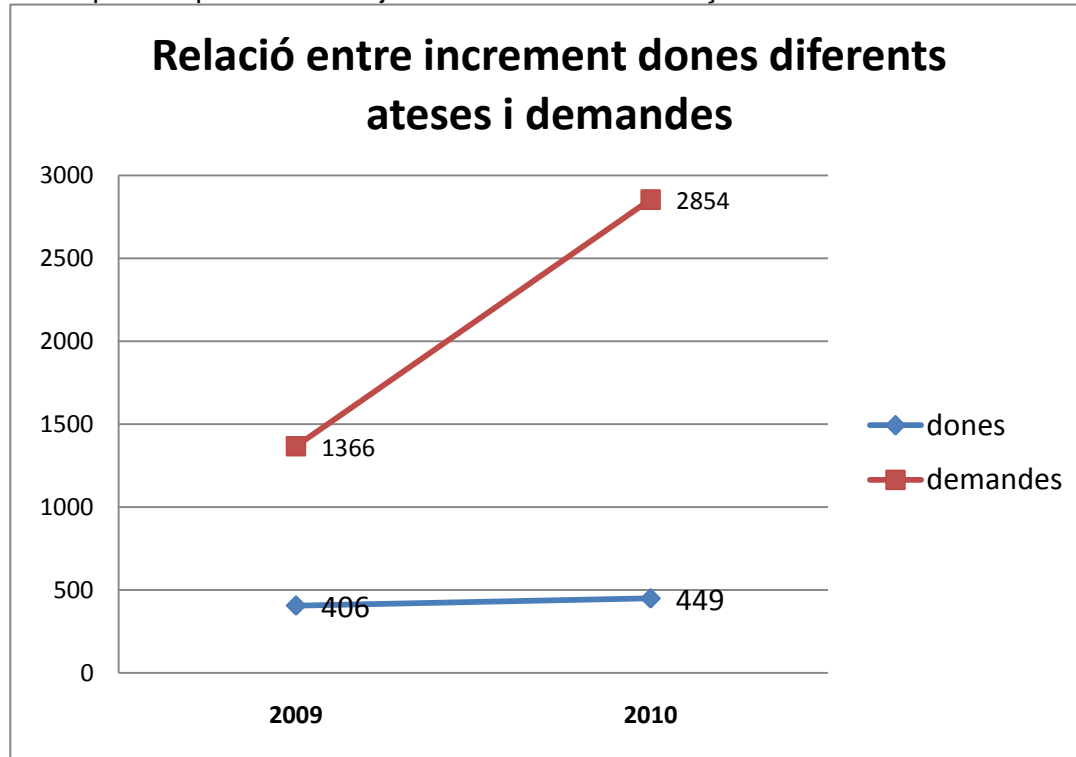

Tipus de demanda general

La distribució de les demandes de les usuàries per temes ha estat proporcionalment similar als anys anteriors, tot i que se n'ha incrementat molt el volum. Les demandes que fan les dones són majoritàriament d'atenció sanitària, d'inserció laboral i formació, i de necessitats bàsiques.

	2008	%	2009	%	2010	%
Necessitats bàsiques	217	15	169	12,4	437	15,31
Allotjament	81	5,6	107	7,8	169	5,92
Tràmits documentació	122	8,5	59	4,3	261	9,14
Atenció jurídica	118	8,3	112	8,2	303	10,61
Tràmits targeta sanitària	191	13,3	139	10,2	177	6,20
Atenció sanitària	246	17	332	24,3	794	27,82
Laboral/formativa	257	18	349	25,5	512	17,93
Serveis socials	62	4,3	48	3,5	46	1,61
Atenció psicològica/contenció			*	*	124	4,34
Altres	139	10	51	3,7	31	1,08
TOTAL	1433	100	1366	100,0	2854	100,0

Així podem extrapolar que si bé les dones ateses han augmentat un 10% el número de **demandes s'ha incrementat un 108%**, això s'atribueix a la situació de crisi, a la més elevada pressió policial i al major coneixement i confiança del servei.

3.3. Perfil de les dones ateses⁸

Aquest any s'ha pogut reduir el nombre de dones de les quals se'n desconeixen dades, per la qual cosa es veuen incrementades tant les dades relatives a situació administrativa regular com a irregular. Actualment un **76% de les dones ateses es troba en situació administrativa regular a l'estat**. A més, un 73% es troben empadronades i un 83% disposen de targeta sanitària.

		2006	2007	2008	2009	2010*	%
Situació Legal	Regular	40%	41'6%	45,3%	72,0%	296	76'68%
	Irregular	59'54%	57'7%	54,1%	20,7%	86	22%
	NS / NC	0'45%	0'7%	0,7%	7,3%	4	1'03%

Targeta sanitària	Si	57'27%	72,3%	78,5%	68,8%	323	83%
	No	40%	28,8%	19,2%	18,8%	58	15'02%
	NS / NC	2'72%	0,7%	2,3%	12,4%	11	2'84%

Empadronament	Si	60'45%	60,6%	60,3%	53,2%	284	73'57%
	No	37'72%	38,7%	38,1%	32,5%	93	24'09%
	NS / NC	1'81%	0,7%	1,6%	14,2%	8	2'07%

(*) Sobre un total de 386 expedients actius

Pel que fa a les zones d'on provenen les dones ateses, val a dir que només un 15% són espanyoles mentre que el **85% són immigrants**. Si bé el col·lectiu majoritari prové de països de l'est i sobretot de Romania, les dades s'han anat apropant en la mesura que han arribat altres col·lectius i que s'hi ha pogut contactar des del servei. En aquest sentit és de destacar l'increment d'atenció a dones nigerianes, que ha passat a ocupar el tercer lloc en percentatge de col·lectiu atès, per damunt de **les dones espanyoles, que ha passat per primer cop al quart lloc**.

Procedència	2007	2008	2009	Nombre 2010	2010
Països de l'est	-	-	37%	131	34%
<i>Romania</i>	45,2%	37,4%	-	111	
Llatinoamèrica	17,5%	21,7%	22,9%	101	26%
<i>Equador</i>				41	
Àfrica subsahariana	-	-	15,3%	82	21%
<i>Nigèria</i>	-	-	-	76	
Espanya	21,1%	19,8%	17,4%	58	15%
Nord d'Àfrica	6,9%	7,1%	4,8%	11	3%
<i>Marroc</i>	-	-	-	9	
Altres	-	14%	0,8%	3	1%
Desconeguda		0%	1,6%	0	0%
TOTAL	100	100	100%	386	100

⁸ Aquestes dades s'analitzen sobre el total de 386 expedients actius a 31 de desembre

3.4. Plans de treball individualitzats

Tipus d'atenció

	2006	2007	2008	2009	2010
Acompanyaments	52	207	347	334	624
Derivacions a ABITS des d'altres serveis	-	-	92	73	85
Derivacions d'ABITS a altres entitats	83	278	329	321	436
Coordinacions	193	613	1.096	1.458	2.183
Entrevistes oficina (no inclou les d'atenció psicològica)	21	69	193	283	396

A partir de les demandes que fa cada dona, en funció de les necessitats i un cop establerts vincles de confiança amb les educadores s'inicien plans de treball individualitzats que requereixen diferents tipus d'intervenció. Com es pot observar a la taula totes les dades s'han incrementat, fet que s'atribueix a que es el primer any sencer amb l'equip actual. Com que l'ampliació es va fer el juny de 2009, les dades del 2009 incorporaven ja un increment, relatiu a mig any, que s'ha vist completat aquest any.

Els increments d'activitat respecte el 2009 han estat de:

- 87% en acompanyaments
- 16% Derivacions a ABITS des d'altres serveis
- 35% derivacions d'ABITS a altres entitats,
- 50% coordinacions
- 40% entrevistes oficina

Els **acompanyaments** són una eina molt important per les educadores, tant per garantir que les usuàries arribin als serveis, com per començar a pensar en intervencions fora del context on exerceixen prostitució.

Els **serveis derivants a ABITS** són principalment serveis públics de l'àmbit sanitari i social. Les dones hi assisteixen per altres temes no relacionats amb el treball sexual, però a l'esmentar-lo, originen una derivació per a un seguiment més especialitzat i conjunt.

Entre les **derivacions que el Servei d'Atenció d'ABITS fa a altres entitats** i serveis cal destacar l'increment del total en un 36%, especialment a:

- APIP (Associació per a la Promoció i la Inserció Professional), relacionada amb l'interès de les usuàries per iniciar formació i/o accedir a ofertes de treball.
- El Lloc de la Dona per a classes d'alfabetització i castellà, per les mateixes raons d'interès en formació i inserció laboral.
- SICAR cat

- Programa ASSIR (assistència a la salut sexual i reproductiva) a Drassanes i Manso, relacionades amb l'interès de les dones per la seva salut, la prioritat que l'equip dóna a aquest tema i la facilitat que aquests dos centres donen a les usuàries per a les visites.

Les **coordinacions** amb altres serveis i entitats per via telefònica o de mail també s'han vist incrementades. Destacar que un 50% d'aquestes 2.183 coordinacions són (de major a menor) amb aquestes 6 entitats i serveis:

- APIP
- Àmbit Dona
- CAP Drassanes
- Surt
- El Lloc de la Dona
- SICAR cat

L'altre 50 % queda repartits entre altres 203 recursos diferents.

A més s'han fet 129 **reunions presencials de coordinació**

3.5. Atenció Social

La incorporació, el mes de juny de 2009, de la professional diplomada en treball social ha repercutit molt positivament en poder establir els plans de treball amb les dones, a partir de les actuacions de les educadores al carrer i de les demandes de les usuàries.

La treballadora social ha desenvolupat també les funcions de coordinadora del servei.

És aquesta professional qui fa l'entrevista d'acollida de nous casos, dins el model de treball interdisciplinari.

El servei ha mantingut la voluntat de ser un recurs pont que actuï com a facilitador per tal que les dones ateses que ho necessitin, puguin ser ateses als serveis generalistes adreçats a tota la ciutadania. En conseqüència, s'ha mantingut la feina de coordinació amb els serveis socials bàsics per tal de garantir que les persones que es trobin en situació de fer un procés a aquest nivell, puguin sostenir-lo.

Així, s'han efectuat derivacions als recursos d'Acció Social de la ciutat, se n'han rebut i s'han fet coordinacions amb **un total de 22 Centres de Serveis Socials**, a més de SIS (Serveis d'Inserció Social), SAIER (Servei d'Atenció a Immigrants Estrangers i Refugiats) i CUESB (Centre d'Urgències i Emergències socials de Barcelona).

També s'ha treballat amb entitats del tercer sector social, principalment APIP i amb la Fundació Escó.

El fet que el pla ABITS s'adreci a persones que exerceixen el treball sexual als carrers de la ciutat fa que, cada vegada més, ens trobem usuàries que viuen en poblacions de l'àrea metropolitana o fins i tot del Vallès o altres comarques. S'han atès usuàries sobretot de Santa Coloma de Gramenet i de L'Hospitalet, i també –en menor grau- de Badalona i de Terrassa entre altres.

Aquest fet ha afegit complexitat a la tasca de coneixement de serveis i coordinació, que més enllà dels serveis de Barcelona ha requerit un treball més exhaustiu.

Com a dades rellevants dir que s'han fet coordinacions amb **21 centres de serveis socials i 27 d'altres serveis, de fora de Barcelona**. S'han derivat casos a 7 centres de serveis socials i 6 a altres serveis de fora de la ciutat.

El 2009 es va introduir la possibilitat de facilitar **ajuts econòmics** a usuàries. Aquest tipus d'ajuts s'han mostrat molt efectius per donar suport als processos. Es vinculen sempre a plans de treball i a compromisos de les usuàries. S'hi han destinat un total de **14.121€** en total, xifra que suposa un increment important respecte el 2009, en que es van utilitzar amb aquesta finalitat un total de 4.851€ (increment del 175%).

Aquest any també s'ha comptat, com en els anteriors, amb la campanya *Reis per a Tots* d'Acció Social i Ciutadania per fer arribar joguines a fills i filles de les usuàries.

El març de 2009 es signa un **conveni de col·laboració**⁹ amb l'entitat **Àmbit Prevenió**. Des de l'any 2006 s'ha donat suport al projecte *Servei d'Urgències Intermèdies*, que porta a terme aquesta entitat. Aquest projecte sorgeix de la necessitat d'intervenir en situacions específiques que, amb una atenció puntual i immediata poden minimitzar els riscos de la problemàtica i la vulnerabilitat de la persona afectada.

Aquest any 2010 s'ha ampliat el projecte, i el pressupost que hi destina l'Ajuntament, i s'hi ha inclòs el suport a un habitatge compartit, així com uns tallers adreçats a dones nigerianes mares de famílies monoparentals. El nom actual del projecte és *Intervenció en urgències intermèdies i inclusió social*.

En el marc d'aquest projecte l'entitat ha destinat 10.549'84€ a ajuts econòmics directes a les usuàries, que s'han repartit en un total de 115 ajuts. Els conceptes han estat (per ordre d'impacte): habitatge, salut, tràmits administratius, viatges/acompanyaments. El total d'usuàries ateses ha estat de 62.

Aquest any ha minvat molt la quantitat de dones que s'han trobat amb la possibilitat de retornar els diners, aspecte que el projecte contempla des de l'inici.

Pel que fa a l'habitatge compartit, ha estat ocupat per 4 dones diferents i dues criatures. Amb períodes que han anat de 15 dies a 8 mesos. Totes les dones han tingut seguiment des de l'entitat (concretament als serveis d'atenció social i jurídic)

Els tallers de mares han tingut una durada total de 12 hores, repartides en 6 sessions. Se n'han portat a terme dos, un al mes d'abril i un al juny. Cadascun dels tallers es va adreçar a 6 dones.

La treballadora social d'ABITS s'ha reunit periòdicament amb la treballadora social de l'entitat per a coordinació de casos.

Des de l'agència s'han convocat dues reunions de la comissió de seguiment del conveni.

---

⁹ Per import total de 24.838'50€

3.6. Atenció Psicològica

A l'any 2010, la figura de la psicòloga s'ha consolidat i enfortit dins l'equip, esdevenint un element clau del servei. D'una banda, l'equip ha fet oferiment del servei d'atenció psicològica a aquelles dones que en poguessin tenir necessitat, tot desmitificant idees preconcebudes que aquesta atenció sols es destina a persones amb alguna malaltia mental. I d'altra banda, s'ha incorporat la professional com a part del circuit d'acollida de presentació del servei i detecció de les necessitats, per tal d'ajudar a formular demandes.

Així, les entrevistes d'atenció psicològica s'han multiplicat per 4 respecte l'any anterior, fet que evidencia l'evolució del servei i el reconeixement per part de professionals d'altres entitats que han efectuat derivacions.

El 2010 han estat ateses **48 dones diferents**, i d'aquestes, 10 han estat derivades d'altres entitats (derivacions externes), 33 han estat derivades per professionals de l'equip (derivació interna) i 5 han contactat amb el servei d'atenció psicològica de forma directa per contacte amb altres usuàries (boca-orella).

En acabar l'any 11 dones mantenen expedient actiu i seguiment per part de la psicòloga de l'equip. Les dones restants són expedients tancats pels següents motius:

- Derivació a la xarxa de salut mental;
- Derivació a altres entitats més adequades a les seves demandes i/o necessitats;
- Consultes de caràcter més puntual i no de procés;
- Tancaments per acord o abandonament.

	2009	2010
Casos atesos	11	48
Atenció telefònica	24	110
Entrevistes	29	143

3.7. Atenció a la Salut

El Pla ABITS preveu la informació a les dones sobre els serveis sanitaris, i reconeix l'atenció a la salut com una demanda de les dones, a les quals alhora reconeix com a interlocutores.

Al llarg del desplegament del pla i la intervenció de les educadores al carrer, la detecció sobre les necessitats relacionades amb l'àmbit de salut, les demandes de les dones i els resultats del treball en xarxa amb els serveis evidencien la importància d'atendre aquest tema amb tots els recursos disponibles.

Una tercera part de les demandes rebudes el 2010 és sobre atenció sanitària i gestió targeta sanitària (34'02%)

Les educadores tenen un paper essencial, a partir de les relacions de confiança, en l'atenció de les dones sobre la seva pròpia salut.

Aquest any s'ha vist consolidat el paper de l'agent de salut que enfoca la seva intervenció a la informació, detecció de necessitats sanitàries i acompanyament als serveis de salut que correspongui.

Les **intervencions** que es fan són:

- *Targeta sanitària individual*, del Servei Català de la Salut. Tramitació amb la col·laboració del Departament de Salut.
- *Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva*: Distribució de preservatius i lubricants (facilitats pel Departament de Salut) derivacions i acompanyaments als ASSIR de Drassanes i Manso. Derivacions i acompanyaments en cas de IVE (Interrupció Voluntària d'Embaràs). Ajuts econòmics per mètodes anticonceptius de llarga durada.
- *Malalties de Transmissió sexual*: derivació, acompanyaments i coordinació amb el Centre de Prevenció i Control d'Infeccions de Transmissió Sexual, (ITS), CAP Drassanes.
- *Tallers puntuals al carrer* sobre salut sexual i reproductiva i sobre ITS
- *Informació i orientació* sobre autocura i hàbits saludables.
- *Salut mental*: derivació i coordinació amb els serveis especialitzats –CSMA– quan s'escau
- *Drogodependències*: derivació i coordinació amb els serveis especialitzats quan es detecta un cas de consum (CAS i sala Baluard)
- *Odontologia*: derivació, quan s'escau, al programa de la Fundació Sant Pere Claver que atén persones sense recursos a preus subvencionats.

És remarcable el fet amplificador, amb cada dona que es treballa s'arriba a moltes més, i la informació rebuda de companyes és molt més fàcilment incorporada.

3.8 Treball Grupal

Des del 2008 s'ha contemplat entre els objectius anuals l'inici de treball psicoeducatiu en grups amb les usuàries amb temàtiques d'interès, i que permetés fer un procés utilitzant una eina que s'ha mostrat eficaç (la intervenció grupal). No obstant, no ha estat fàcil la constitució de grups estables per la diversitat de situacions de les dones ateses.

Tanmateix, s'ha donat continuïtat a activitats puntuals vinculades a l'oci que han permès treballar diversos objectius com el coneixement de l'entorn, la mobilitat, el coneixement i reconeixement de les altres (amb grups de diferent nacionalitat), les relacions mares-fills/es, la creació de xarxes de suport natural, i la inclusió social o exercici de ciutadania .

Les **activitats realitzades** han estat:

- ❖ Exposició "Arpilleres habitades de memòria" al Centre d'Informació i Recursos per les Dones (CIRD)
- ❖ Sortida al Parc del laberint (sortida amb fills/filles)
- ❖ Sortida a la platja (sortida amb fills/filles)
- ❖ Festa de Nadal: es porta a terme de forma conjunta amb l'entitat El lloc de la Dona, organitzant una festa participativa on les dones cuinen plats del seu país d'origen en un intent d'acostar les diferents realitats.

3.9. Recerca

ABD, juntament amb l'equip ABITS, va desenvolupar un projecte de recerca: "Investigació en Ciutat Vella sobre el treball sexual al carrer" destinat a conèixer millor el col·lectiu de treballadores sexuals del districte de Ciutat Vella, tot realitzant amb l'equip observacions participatives al carrer i recollint dades socials referents a les treballadores sexuals. En una segona fase, que s'iniciarà el 2011, es realitzaran entrevistes en profunditat a algunes de les treballadores sexuals de diferents nacionalitats presents en el territori. La finalització de l'estudi és prevista pel maig de 2011.

Aquest estudi s'emmarca en el contracte que ABD, com entitat prestatària del servei, manté amb l'Ajuntament.

3.10. Coordinació amb els Cossos Policials

Al llarg del 2010 s'han establert reunions periòdiques amb la Guàrdia Urbana. Aquestes han estat útils pel mutu coneixement, per la coordinació en casos puntuals, que ha funcionat bé, per donar suport a les educadores en intervencions concretes o cara a la seva seguretat, etc. No obstant, queden diversos aspectes a millorar i en els quals s'ha de seguir treballant. Alguns d'aquests aspectes són poder assegurar que els operatius policials sobre el col·lectiu de dones que exerceixen la prostitució comptin amb ABITS per la posterior atenció a les dones, que es formalitzi el protocol sobre el qual s'ha treballat els dos darrers anys i que està pendent de ser presentat a la Junta Local de Seguretat.

Pel que a Mossos s'ha mantingut la coordinació amb la Unitat de Tràfic d'éssers humans que ha comptat amb ABITS per a l'atenció social de les víctimes en els seus operatius.

3.11. Estudi al Districte de Les Corts

El Pla ABITS és un pla de ciutat que s'ha desplegat progressivament als diferents districtes on es dona l'oferiment de serveis sexuals al carrer. El 2008 es va fer un estudi al districte de Sant Martí, en algunes zones frontereres amb l'Eixample. Els seus resultats van permetre dissenyar la intervenció de l'Agència en aquestes zones i la intervenció que es va iniciar el mes de juny de 2009.

Aquest any s'ha portat a terme l' *Estudi de la situació de les treballadores sexuals de la zona de Les Corts* ¹⁰

Per portar a terme aquest estudi s'ha comptat amb el suport de l'equip del Districte de Les Corts –Gerència, Regidoria i Direcció de Serveis Territorials- que ha estat informat en tot moment del procés i que ha actuat facilitant la tasca de l'equip investigador, proporcionant informació, orientant en accions i mediant en el contacte amb els agents de territori amb qui calia parlar.

3.1. Tractament de la Informació

Aquest any 2010 s'ha treballat en la informatització del servei¹¹ i la creació d'una base de dades que ha de permetre un anàlisi més acurat de les dades del servei. S'ha incorporat aparells PDA per a la recollida de dades al carrer i s'ha vinculat la informació de base de dades i PDA. El 2011 s'iniciarà el funcionament amb el nou sistema.

---

¹⁰ Estudi encarregat a l'Associació per a la Promoció i la Inserció Professional (APIP) per import de 14.160€

¹¹ Altran (20.693'39€) i a AFConsulting (19.942€)

4. SERVEI DE RECOL·LOCACIÓ LABORAL

4.1. Accions des de l'Agència

Una de les situacions que preveu el pla ABITS és Informar i facilitar alternatives laborals per a les persones que manifestin la voluntat de canviar de feina, a partir de la seva situació particular.

És per això que des del 2006 l'Agència compta amb un conveni de col·laboració amb Surt, Fundació de Dones, fundació privada, per portar a terme el projecte DIR/TS (Dispositiu Integral per a la Recol·locació laboral de Treballadores sexuals). Es tracta d'un projecte elaborat a partir dels estudis¹² fets per la mateixa entitat sobre la situació de les treballadores sexuals, adreçat específicament a aquest col·lectiu.

Igualment, des de l'Agència es realitzen altres actuacions que s'expliquen a continuació.

S'ha de deixar constància que hores d'ara, i des de fa un parell d'anys, la situació de crisi i els nivells d'atur del 20'3%, no fan gens fàcil donar sortida a aquestes demandes. El 2006, en fer-se la primera edició del DIR-TS, la dada d'atur en acabar l'any es situava en el 8'3% i un any més tard al 8'6%.

Plans de Treball Individualitzats

El Servei d'Atenció d'ABITS rep demandes de dones que no volen continuar exercint la prostitució i mostren la seva voluntat d'entrar al mercat laboral formal al mercat

Val a dir que entorn un 24% de les dones ateses al Servei d'Atenció de l'Agència es troben en situació administrativa irregular, de manera que no tenen accés al mercat laboral formal. En aquests casos, el pla de treball que s'estableix orienta la dona als recursos on aprendre castellà i català per començar-se a preparar, així com dels llocs on pot rebre assessorament jurídic en relació a la regularització de la seva situació administrativa. El pla de treball pot contemplar altres aspectes relacionats amb la situació personal.

En el cas que la dona es trobi en situació regular o tingui la nacionalitat espanyola, es defineix igualment un pla de treball individualitzat que li permeti la consecució dels objectius en funció de la seva situació. Això inclou també el coneixement d'almenys una de les llengües d'aquí, però també d'altres aspectes: quant a la necessitat de formació; si la dona en té, valorar si aquesta s'adequa a les demandes del mercat, la importància de preveure l'organització de la formació en cas de tenir càrregues familiars; la resolució de possibles situacions de violència, o situacions de manca –o precarietat- d'habitatge que poden interferir en un procés d'inserció laboral, així com aspectes de salut desatesos. En funció de tots aquests aspectes, i d'altres que puguin sorgir, l'atenció es fa des del propi servei –atenció psicològica, educadores, treballadora social- i es complementa amb la derivació a recursos formatius, (formació ocupacional, a OTG, a Barcelona Activa, a entitats especialitzades en inserció laboral, etc)...És a dir, s'utilitzen els recursos adreçats a la ciutadania en general.

---

¹² Prostitución y exclusión social. Informe de investigación . Barcelona 2006
Manual para la recolocación laboral de trabajadoras sexuales. Barcelona 2007

A més a més, en funció del perfil de la dona i el moment d'intervenció, es contempla la derivació a SURT per participar al procés de selecció del DIR-TS o d'altres projectes de l'entitat si s'escau.

El suport de l'equip d'ABITS al llarg d'aquest procés és important per poder-lo mantenir, ja que la situació de les dones ateses és sovint de vulnerabilitat i de risc d'exclusió.

Accions Institucionals

El 2010 es va crear una Taula de Treball Interinstitucional en la qual van participar per part de l'Ajuntament el Districte de Ciutat Vella, el Programa de Dones, l'Agència ABITS i Barcelona Activa i la Direcció General d'Igualtat d'Oportunitats entre homes i dones i el Servei d'Ocupació de Catalunya per part del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya. L'objectiu era analitzar quines vies són les adequades per tal de portar a terme projectes d'inserció laboral adreçats a les dones que, per situacions conjunturals es troben oferint i negociant serveis sexuals a la via pública.

Al llarg de les sessions d'aquesta Taula, l'Agència va portar algunes propostes concretes de projectes pensades a partir de la detecció de necessitats concretes. També es van explicar les situacions d'alguns dels col·lectius atesos per compartir les dificultats i cercar solucions.

D'aquesta Taula en va sorgir un conveni a tres bandes entre el Departament de Treball, l'Ajuntament de Barcelona i Surt per a la realització d'un nou projecte de professionalització, adreçat a treballadores sexuals que ja han tingut alguns contractes laborals, però que a les que els faltava consolidar alguns aspectes per mantenir-se al mercat laboral formal i no haver de tornar a l'exercici de la prostitució. El detall del projecte es troba en els següents apartats. El finançament del projecte ha estat íntegrament a càrrec de la Generalitat.

Es van plantejar altres projectes i propostes, i cal remarcar la implicació de Barcelona Activa en aquest procés. Un dels aspectes que es va assolir va ser el reconeixement del rol de l'agent de salut al catàleg de professions del Ministeri de Treball a proposta del Servei d'Ocupació de Catalunya i arran d'un dels projectes elaborats per Surt amb el suport d'ABITS. No obstant, en un moment donat el Servei d'Ocupació es va retirar de la Taula i per tant no hi va haver opció per al finançament de la resta de projectes. Caldrà veure en quin moment es pot reprendre aquesta línia de treball.

Un altre pas a destacar ha estat l'acord de derivació directa d'usuàries d'ABITS al Programa d'Inserció Laboral (PISL) d'acollida i orientació laboral i seguiment personalitzat d'itineraris d'inserció sociolaboral de persones en situació de risc o alt risc d'exclusió social. Aquest programa el porta a terme Barcelona Activa d'acord amb la Gerència d'Acció Social i Ciutadania del mateix Ajuntament.

4.2. Dispositiu Integral per a la Recol·locació Laboral de Dones treballadores sexuals (DIR-TS)¹³

El dispositiu de Recol·locació laboral té com a objectiu donar resposta a la demanda d'aquelles dones que, per decisió personal, volen deixar el treball sexual i iniciar una activitat diferent.

El ventall de recursos que ofereix el DIR-TS permet a cada una de les dones participants definir i executar el seu projecte professional, desenvolupar competències professionals i millorar la seva ocupabilitat en relació al mercat de treball, al seu objectiu laboral i al lloc de feina al que volen accedir.

El banc de recursos és molt ampli i permet ajustar cada circuit amb la dona de forma molt individualitzada i a mida de les seves necessitats.

Grup A

Aquestes dones inicien el procés del programa al maig 2009 i es tanca el procés amb elles el mes d'abril de 2010.

Les dades de perfil d'aquest grup: un 80% eren dones immigrades, en un 55% es trobaven entre els 25 i els 35 anys i un 55% tenia estudis primaris.

Les dades resultants al maig de 2010 un cop tancat el projecte:

Procés de les 20 dones	<i>Tancades amb Inserció: 13 dones</i>
	<i>Tancades sense Inserció: 6 dones</i>
	<i>Abandonament: 1 dona</i>
65% d'inserció	

Ⓢ *Procés tancat amb Inserció:*

Actualment de les 13 dones que han treballat conserven la feina 7 dones. Això representa aproximadament que el 50% restant de dones no s'ha mantingut en el mercat de treball o no ha tornat a trobar una altra feina. La majoria de dones que troben feina, ho fan per primer cop amb contractació temporal per substitució o per obra i servei. Les 7 dones que actualment treballen ja han tingut una i dues feines anteriors i continuant la recerca activa de feina han tornat a ser contractades.

Ⓢ *Procés tancat sense Inserció:*

Sis dones no han trobat feina, alguna d'elles perquè ha marxat fora temporalment els últims mesos de programa i per aquesta o altres raons no s'ha pogut fer un pla de recerca amb elles. Algunes, tot i cercar feina, triguen més temps en entrar en processos de selecció i en trobar la primera ocupació. Alguna d'aquestes dones ha estat derivada a l'Itinerari d'Assessorament per a la professionalització de dones que han exercit la prostitució i entomen el procés de recerca activa de feina al mes de juny de 2010.

Ⓢ *Abandonament:*

A finals de l'any 2009, una dona va abandonar el programa, al tornar al seu país d'origen.

¹³ L'import d'aquest conveni entre l'Ajuntament de Barcelona i Surt, fundació de Dones. Fundació Privada, és de 224.625'85€ pel 2010

És important també ressaltar que els processos continuen més enllà del tancament de l'edició formativa, i les dones disposen d'uns recursos que no tenien abans. Així dos mesos després de la finalització del DIR-TS i coincidint amb la temporada d'estiu que es un moment de més oportunitats:

- 3 dones 2009-10 que havien perdut la feina van trobar feina novament dos mesos després de tancar projecte
- 2 dones 2009-10 que no havien treballar encara, van trobar finalment feina dos mesos després de tancar el projecte i encara avui la mantenen

Cal ressaltar que s'ha aconseguit unes dades d'inserció estables al llarg dels anys, malgrat els canvis en les dades d'ocupació, tal i com s'explica a l'apartat anterior. Entre altres coses cal destacar els esforços de l'entitat en la tasca d'intermediació amb les empreses per afavorir la seva inserció, promoció i manteniment del lloc de treball.

GRUP B:

Grup de dones que inicien el procés el maig de 2010 i que acabaran a abril de 2011

TOTAL DE DONES ATESES	
Dones derivades durant el període execució 2010 -----	50
○ <u>DONES PARTICIPANTS PROCÉS SELECCIÓ</u> -----	50
- Incorporades al projecte DIR-TS -----	
- Incorporades al projecte ITI* -----	20
	9
- No incorporades al projecte (a) -----	
• En reserva (4)	21
• No seleccionades / no adequen perfil (6)	
• No interessades en fer procés (11)	

*Veure pàgina següent, punt 4.3

(a) Els motius del perquè **no han estat seleccionades les 21 dones** són els següents:

- **4 dones queden en reserva** – De les 4, 3 tenen el permís de residència: una ja té la documentació en tràmit amb oferta laboral inclosa i està esperant resolució, les altres dues estan amb una situació de permís de residència per situacions especials: una per raons humanitàries i una altra està de viatge al seu país. S'ha acordat que quan torni passarà per SURT.
- **11 dones no els interessa** – Així ho han verbalitzat a la sessió informativa o per telèfon, han comentat que no és el seu moment (una perquè està embarassada, l'altra perquè ha d'arreglar assumptes pendents, viatge al seu país...)

- **6 dones** es considera que **no s'adeqüen al perfil** per diferents circumstàncies, bé perquè encara no tenen el permís de residència o el permís de treball i queden totes les gestions per fer, bé perquè a l'entrevista es detecten aspectes com manca de motivació per realitzar un procés orientat al treball, no tenen un nivell d'idioma suficient, o tenen problemes de salut mental que dificultarien el treball per no estar compensades...

A nivell de dades de perfil aquest cop i per primera vegada en les diferents edicions del DIR/TS totes les participants són dones immigrades. És rellevant també que un 20% de les dones provenen de Nigèria. La resta de participants són de països de l'est (50%) i d'Amèrica llatina (30%).

La franja d'edat que predomina segueix sent d'entre 25 i 35 anys (28%), i augmenta la de 36 a 45 (33%). En menor grau se situen les menors de 25 anys (24%) i majors de 45 (5%).

El procés d'aquestes dones dins del programa finalitzarà al mes d'Abril de 2011, a data de 31 de desembre de 2010 aquesta és la situació:

- 18 dones **en actiu**:
  - 5 dones en **procés de definició** del seu projecte professional
  - 13 dones en **procés d'execució** de projecte.
  - 1 dona en **pausa** (ha marxat a l'estranger en ple procés de pràctiques i sense avis previ).
- 1 **tancament**. Es seleccionada però mai arriba a iniciar el Balanç de competències i no hi ha manera de contactar amb ella.
- 1 **abandonament** per situació vital complicada. Va iniciar al setembre el procés. Tot i incidir en aquests aspectes amb l'entitat derivadora, la dona demostra no poder sostenir el compromís en els moments actuals.

A data 31 de desembre i a 4 mesos de finalitzar el projecte les dades d'inserció són:

- Un total de 8 dones, que suposa el 40% del total de participants.
- En la major part dels casos la contractació és a temps parcial (87%)
- En un 37% la modalitat de contractació és amb caràcter indefinit.
- En un 38% es tracta d'inserció de qualitat: contractació superior a 6 mesos i que la feina tingui relació amb l'objectiu professional de la dona.
- Quan a sectors, serveis a empreses i persones (neteja) un 49%, comerç un 38%, hosteleria 13%

A nivell històric d'evolució del projecte, 102 dones han finalitzat el DIR/TS des del 2006, amb una inserció global del 67%

4.3. Itinerari personal d'assessorament a la professionalització de les dones que han exercit la prostitució (ITI)¹⁴

El projecte, fruit del conveni de col·laboració entre Ajuntament de Barcelona, Generalitat de Catalunya i Surt, Fundació de Dones, Fundació Privada (veure pàgina 18), pretén incidir en la millora competencial de les dones ex-treballadores sexuals que han estat vinculades al mercat laboral formal amb l'objectiu d'afavorir la seva ocupabilitat i el manteniment en el mercat de treball, reduint l'impacte de la crisi en els seus projectes professionals.

L'itinerari s'ha adreçat a un total de 24 dones que s'ha dividit en dos grups: el primer format per 16 dones que havien passat per algun recurs formatiu o d'inserció –que podia ser el DIR-TS- i el segon a les altres 8 dones que no havien rebut atenció especialitzada .

El perfil de la dona atesa és el següent:

Edat	Percentatge
Menys de 35 anys	29%
35 a 45 anys	42%
Majors de 45 anys	29%

Nacionalitat / zona origen	Percentatge
Llatinoamericana	52%
Espanyola	20%
Nigeriana	16%
Romanesa	12%

És a dir el 80% són dones immigrades, de mitjana edat i amb estudis primaris o secundaris. Un 67% tenen responsabilitats familiars amb persones al seu càrrec

Un 71% han trobat feina durant el procés

La inserció laboral ha estat principalment al sector servies: atenció domiciliària, neteja, auxiliar geriatrica, recepcionista, dependent i auxiliar de biblioteca.

L'equip del Servei d'Atenció d'ABITS s'ha reunit amb la tècnica responsable d'aquest projecte amb periodicitat mensual (a més de múltiples coordinacions) per al seguiment i suport a les dones que participen de l'ITI.

A més, s'ha portat a terme el seguiment del conveni de forma conjunta amb el Departament de Treball.

---

¹⁴ L'import d'aquest conveni ha estat de 83.000€, aportats pel Departament de Treball.

4.4. Formació i Inserció laboral 2010

Aquest projecte, que va adreçat a dones que exerceixen prostitució i cerquen alternatives laborals, vol contribuir a la millora de la seva qualitat de vida, afavorint processos de formació i inserció socio-laboral. El porta a terme l'entitat El Lloc de la Dona, de Germanes Oblatas, que manté un conveni¹⁵ de col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona.

Des de l'aprovació del Pla ABITS al 2006, l'Agència manté un conveni de col·laboració amb aquesta entitat. Any rere any se n'ha anat redefinint el contingut en funció de les necessitats que es detecten i els recursos de què es disposen. Si inicialment es va prioritzar l'atenció social, en la mesura que ABITS ja disposava d'una treballadora social i alguns recursos, el projecte de l'entitat ha pogut donar resposta a les necessitats de les dones que, o bé volen deixar l'activitat però no disposen de documentació que els permeti l'entrada a la formació reglada o ocupacional, o bé tenint documentació, no tenen encara uns hàbits o unes possibilitats personals de comprometre's amb altre tipus de formació.

Aquest projecte es caracteritza per ser molt flexible, adequant-se a les necessitats canviants, acceptant la incorporació de dones en qualsevol mes i moment de l'any, i vinculant-se a les ajudes socials que permetin el seguiment de l'activitat.

Amb la finalitat de donar resposta a les necessitats de formació i de treball el projecte s'estructura mitjançant:

- Classes d'alfabetització i de castellà
- Itineraris de formació adaptats a la realitat
- Informació i coneixement del mercat laboral
- Itineraris d'inserció laboral
- Recerca activa de treball per part de les dones
- Prospecció d'empreses
- Gestió d'una borsa de treball

L'entrada als serveis de l'entitat i al projecte en concret es fa des de l'atenció social, que en el 2010 ha atès un total de 289 dones. Aquest any s'ha incrementat significativament el nombre de dones nigerianes ateses (39% del total), seguides de les dones que provenen de països de l'est (23%), llatinoamericanes (20%) marroquines (9%) i espanyoles (8%). La franja d'edat predominant és de 20 a 30 anys (37% del total).

269 dones han participat de les activitats formatives que s'han fet a l'entitat:

Alfabetització i castellà	137
Habilitats socials	16
Orientació laboral	16
Atenció domicili /gent gran	17
Estratègia de recerca de feina	11
Recerca activa de feina a l'ordinador	54
Curs d'auxiliar d'infermeria en geriatria*	18

¹⁵ L'import del conveni pel 2010 ha estat de 40.591'25€

*Un total de 21 dones han participat al *Curs d'auxiliar d'infermeria en geriatría* que va començar l'octubre de 2009 i va acabar el març de 2010.

D'aquestes 21 dones 9 exercien o havien exercit la prostitució. De les 21 dones, 18 van finalitzar el curs (entre elles 7 de les 9 treballadores sexuals) i 3 es van donar de baixa abans d'acabar.

A nivell de perfil predomina el grup d'entre 30 i 40 anys, amb estudis secundaris. Les nacionalitats principals són, en aquest ordre, llatinoamericanes, espanyoles i procedents de països de l'est.

En acabar el curs, 17 de les 18 dones van fer insercions laborals.

El 2010 no s'ha iniciat de nou aquest curs (que feia diversos anys que es feia) en no ser aprovada la proposta des del Servei Català d'Ocupació.

A més, 37 dones han participat en formació en recursos externs amb seguiment de l'entitat per donar-hi suport i garantir-ne l'assoliment d'objectius.

De cara la inserció laboral s'ha fet una feina de prospecció d'empreses que ha acabat concretant-se en 98 ofertes en ferm, de les quals se n'han cobert 71.

L'equip del servei d'atenció d'ABITS s'ha reunit periòdicament amb l'equip de l'entitat, i s'han portat a terme dues reunions de la comissió de seguiment del conveni.

5. ATENCIÓ I ACOLLIDA A LES VÍCTIMES D'EXPLOTACIÓ SEXUAL

5.1. Accions des del Pla

El 2010 l'Agència ha donat continuïtat a la tasca de difusió i sensibilització del que és la *Trata de persones amb finalitat d'explotació sexual*. És imprescindible la coresponsabilització de professionals de diferents àmbits per a la detecció d'aquestes situacions.

En aquest sentit, el Circuit Barcelona contra la violència vers les dones, co-liderat entre la Direcció del Programa de Dones de l'Ajuntament de Barcelona i el Consorci Sanitari de Barcelona ha estat un cop més l'escenari clau on compartir, explicar i buscar complicitats. Durant el 2010 s'ha plantejat el tema de l'explotació sexual als circuits de Ciutat Vella i Sants Montjuïc.

A més en les Jornades organitzades per la comissió tècnica d'aquest circuit s'ha presentat una comunicació en format de pòster sobre la *Trata* en nom de la Xarxa Catalana.

La responsable del Pla és membre de la Comissió Tècnica de Ciutat d'aquest circuit i l'equip del Servei d'Atenció d'ABITS participa a les sessions dels circuits de Ciutat Vella i Sant Martí –zones actuals d'intervenció d'ABITS.

Hem mantingut la participació a la Xarxa Catalana sobre la Trata, que aquest any ha estat presentada formalment als mitjans i a la societat.

L'equip del Servei d'Atenció d'ABITS i especialment les educadores de carrer, continuen el treball de detectar i donar elements a les dones per tal que es puguin identificar com a víctimes si ho són, ja que elles mateixes, sovint no en tenen consciència. La coordinació amb entitats i cossos policials és, en aquests casos imprescindible, i s'hi dediquen molts esforços per part de l'equip.

La Llei 5/2008 del dret a les dones a eradicar la violència masclista reconeix l'explotació sexual com una de les formes d'aquesta violència. Igualment la llei preveu un contingent especial en els habitatges de promoció pública per a les dones víctimes d'aquesta violència que reuneixin els requisits definits. L'Agència ABITS ha participat a la comissió tècnica que ha elaborat el protocol per a l'acreditació de violència masclista i la posterior baremació, a la ciutat. S'espera que el 2011 entri en vigor.

El 2010 s'ha participat en la formació d'un grup d'agents de Mossos d'Esquadra en investigació i actuació en tràfic d'éssers humans aportant els elements des de la perspectiva de l'atenció social a les víctimes, a l'Institut de Seguretat Pública de la Generalitat de Catalunya.

ABITS s'ha incorporat a la Comissió Tècnica per a l'abordatge de situacions de prostitució, en especial de les de "trata" d'éssers humans amb finalitat d'explotació sexual, convocada per la Generalitat de Catalunya a través de l'ICD.

5.2. Acollida de les víctimes

L'acollida a les dones víctimes de trata es proporciona des del programa SICAR cat des que el 2006 es va posar en marxa el Pla ABITS. L'especialització del recurs i les diferències de perfil respecte les dones víctimes de violència de parella portaren a la decisió d'establir aquest conveni de col·laboració, i al qual s'ha donat continuïtat¹⁶. El programa SICAR cat organitza la intervenció directa residencial en tres etapes:

Etapa d'emergència
Etapa de permanència
Etapa d'autonomia

Des del Pla ABITS es subvenciona directament l'etapa d'emergència. Es mantenen els dos pisos per a l'etapa d'autonomia, llogats per l'Ajuntament i gestionats per la mateixa entitat. Des del 2009, n'ostenta la responsabilitat el Consorci de Serveis Socials.

41 dones, més 3 menors fills d'usuàries, han estat ateses a SICAR cat en la modalitat residencial el 2010. D'aquestes, un total de 30 dones han ingressat durant el 2010 a l'etapa d'emergència del programa. D'aquestes 30 dones:

13 han tornat al país d'origen
7 dones han tingut continuïtat al programa de permanència.
7 han marxat a viure per compte propi
1 ha passat a un altre projecte d'Adoratrius
1 menor ha passat a un Centre Residencial d'Acció Educativa
1 dona ha abandonat el programa.

El perfil de dones ateses continua sent el de dones immigrades (84%), predominen les de procedència dels països de l'est, tot i que s'ha incrementat el nombre de dones d'Amèrica llatina i d'Àfrica Subsahariana. En el cas de l'etapa d'emergències, el 100% de les dones ateses són immigrades.

Quant a la situació administrativa, el 32% correspon a dones indocumentades, el 19% es troben en situació regular i el 49% en situació irregular.

Aquest any les edats de les dones ateses han mostrat un ventall molt més ampli que en anterior períodes. L'interval entre 18 i 24 anys és el de major presència (55%). És prou rellevant igualment l'interval de 25 a 30 anys (30%). També s'han atès un total de 4 menors d'edat –prèvia autorització de Fiscalia de Menors i d'acord amb DGAIA.

Els equips de professionals d'ABITS i SICAR cat mantenen reunions bimensuals amb l'objectiu de fer seguiment dels casos, plantejar possibles nous ingressos, revisar processos de derivació i coordinació, i analitzar noves situacions que es plantegin.

A més es manté la comissió de seguiment del conveni que es convoca dos cops l'any.

Aquest 2010, a més, la responsable del Pla ABITS s'ha entrevistat amb les dones ateses a SICAR, (les que es trobaven ateses en una data concreta en les tres etapes del recurs), valorant-se com una molt bona experiència de coneixement de la realitat i les necessitats del col·lectiu.

¹⁶ L'import del conveni pel 2010 ha estat de 96.197,22€

6. TREBALL EN XARXA

6.1 Taula de coordinació tècnica

A la Taula Tècnica del Pla ABITS hi participen totes aquelles entitats de la ciutat que tenen algun projecte d'atenció a dones que exerceixen el treball sexual i representants de diferents àrees de l'Ajuntament. Concretament al llarg del 2010 hi han estat presents de manera estable:

Entitats: Adoratrius Esclaves Santíssim Sagrament. Programa SICAR cat
Àmbit Prevenció – Àmbit Dona
APIP, Associació per a la promoció i la inserció professional
Creu Roja, Assemblea Local Barcelona, Àmbit Salut
Fundació Escó
Genera, Associació pels drets de les dones
Metges del Món
Oblates del Santíssim Redemptor, El lloc de la Dona
Surt. Fundació de Dones, Fundació Privada

A nivell Municipal: Directora del Programa de Dones
Responsable d'ABITS
Equip del Servei d'atenció d'ABITS
Tècniques dels PIAD de Ciutat Vella i Sant Martí
Directora OND
Tècnica de l'Àrea de Prevenció, Seguretat i Mobilitat
Tècniques de Prevenció dels districtes de Ciutat Vella, Sant Martí, Eixample, Sants – Montjuïc i Les Corts

Consorci de Serveis Socials de Barcelona, Servei d'Atenció a la Infància i a les dones.

La novetat aquest any 2010 ha estat la incorporació dels Districtes on ABITS encara no s'havia desplegat i on el fenomen hi és present. En ser el Pla ABITS un pla de ciutat s'ha considerat important la incorporació d'aquests districtes, Sants-Montjuïc i Les Corts.

Com l'any 2009, s'han portat a terme reunions amb cadascuna de les entitats que participen a la Taula.

La Taula es reuneix amb periodicitat bimensual, i al llarg de l'any s'han convocat un total de 5 sessions on s'hi han treballat diversos continguts:

- Propostes per a una possible campanya de sensibilització: es defineixen els objectius i les característiques que ha de tenir. Es selecciona entre 4 propostes amb una important feina d'acords i de consens. Actualment la campanya està a punt per ser posada en marxa en el moment que es consideri adient.
- Presentació de l'informe 2009
- Presentació del nou model de Serveis Socials Bàsics a la ciutat.
- Informacions sobre els diferents temes que es van treballant des de l'Agència

- Informacions per part de les participants
- Actualització de projectes i programes sobre els quals treballen actualment entitats i serveis participants. Elaboració d'un dossier de fitxes.

6.2. Altres àmbits de treball

ABITS està clarament compromesa amb el model de treball en xarxa i el porta a la pràctica en el dia a dia, tant en l'atenció a casos concrets com en la participació en xarxes i grups de treball, des de la constatació que és la manera d'optimitzar recursos i assolir objectius.

Actualment l'equip d'ABITS manté reunions periòdiques amb els equips de les entitats Àmbit Dona, APIP, El Lloc de la Dona, SICAR cat i Surt. A més, s'han portat a terme reunions puntuals amb Creu Roja, Genera, i Metges del Món.

Des de l'Agència també s'han mantingut reunions de seguiment amb CUESB (Centre d'Urgències i emergències socials de Barcelona), SIS (Servei d'Inserció Social), EAD (Equip d'Atenció a les Dones), SAIER (Servei d'Atenció a Immigrants Estrangers i Refugiats) pel seguiment i valoració dels circuits establerts de derivació i coordinació.

El 2010 s'ha apostat per un treball més proper amb Guàrdia Urbana de Barcelona establint reunions periòdiques per tractar els diferents temes d'interès comú (seguretat de les educadores, situació al carrer, presència de xarxes, difusió del servei entre els agents, circuits de coordinació...).

S'ha donat continuïtat a la participació al Grup de treball Prostitució i Sida, que porta el Departament de Salut.

S'ha participat a la Xarxa Catalana sobre la Trata.

S'ha participat al circuit contra la violència dels territoris d'intervenció i a la Comissió de Ciutat.

S'ha incorporat a la *Comissió tècnica per a l'abordatge de situacions de prostitució, en especial de les de "trata" d'éssers humans amb finalitat d'explotació sexual*, convocada per l'Institut Català de les dones.

7. COL·LABORACIÓ INSTITUCIONAL

Aquest any s'han portat a terme les següents accions:

Àmbit Municipal

- ✓ S'ha fet extensiu la coordinació amb districtes als 5 districtes de la ciutat on es dona el fenomen de prostitució al carrer: Ciutat Vella, Sant Martí, Eixample, Les Corts i Sants Montjuïc.
- ✓ Manteniment de la coordinació amb la Gerència de Prevenció, Seguretat i Mobilitat
- ✓ Treball conjunt amb Guàrdia Urbana, establint reunions amb una freqüència estable i canals de coordinació diversos
- ✓ Participació al Grup de treball sobre transsexualitat en el marc d'elaboració del Pla GLBT de Drets Civils
- ✓ Continuació del treball amb l'àrea de persones vulnerables i amb el Departament de Serveis Socials Bàsics de la Gerència d'Acció Social, a més dels centres de serveis socials i EAIAs
- ✓ Presentació del pla a la Taula de directors i directores de Serveis Territorials
- ✓ Barcelona Activa
- ✓ Visita a l'Agència de la Síndica de Greuges de la Ciutat.

Pel que fa a altres organismes

- Agència de Salut Pública
- Consorci Sanitari de Barcelona
- Consorci Habitatge
- Consorci Serveis Socials
- Universitat de Barcelona
- L'Auditori

Generalitat de Catalunya

Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació

- Programa de Seguretat contra la violència masclista
- Mossos d'Esquadra
  - Ciutat Vella
  - Tràfic éssers humans

Departament Salut

- Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva
- Programa per a la prevenció i l'Assistència a la SIDA

Departament de Treball

- Direcció General d'Igualtat d'Oportunitats entre homes i dones en el Treball
  - Programa Avança

- Servei d'Ocupació de Catalunya

Departament d'Acció Social i ciutadania

- Institut Català de les Dones

Universitats

Manteniment de la col·laboració en la recerca Intervenció Socioeducativa en contextos de prostitució que porta a terme la Facultat de Pedagogia de la Universitat de Barcelona .

Participació en el procés de validació del Protocol de valoració del risc de violència de parella contra la dona (RVD-BCN)

Col·laboració amb els *practicums* de la Universitat Ramon Llull (educació social) i UOC (psicologia)

Organismes estrangers

Rebuda del President de la Comissió de Drets Humans de Mèxic Federal (equivalent al Síndic Greuges)

Peticions d'informació

S'han atès totes les peticions que s'han rebut de:

- Grup de Treball Escola Judicial
- Plataforma entitats juvenils de Les Corts
- Estudiants 2n ciències polítiques
- Educadora social /antropòloga que vol demanar subvenció a Diputació per projecte.
- Periodista que presenta projecte per beca ICD
- Alumnes IES Costa i Llobera per treball recerca batxillerat
- Estudiant Educació Social
- Alumnes Psicologia
- SIIS Centro de documentación y estudios, Fundación Eguía – Careaga, Donostia

Projecció externa de l'Agència

L'Agència ha estat present com a ponent a

- Diputació de Barcelona, Àrea d'igualtat i ciutadania. Taula de reflexió i debat sobre el tràfic de dones amb finalitat d'exploració sexual. Inauguració Exposició "No seas cómplice"

- Facultat de Medicina - Universitat de Barcelona, en el marc del cicle Altres mirades al mon.
- Facultat de Ciències Polítiques, Universitat Pompeu Fabra: Prostitució, Sabem de què parlem?
- Ajuntament de Mataró: Reflexions al voltant de la prostitució
- Consell de Dones de Barcelona
- Circuit contra la violència vers les dones Ciutat Vella
- Circuit contra la Violència vers les dones Sants – Montjuïc
- S'ha impartit una classe al Postgrau de violència Familiar de la Fundació Pere Tarrés
- S'ha impartit una classe al curs sobre tràfic d'essers humans, en el marc de la formació contínua, investigació avançada, de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya.
- Article a la revista Barcelona Societat, número 17, amb el títol Treball Interdepartamental en matèria de Treball Sexual a la ciutat de Barcelona. El Pla ABITS (Abordatge Integral del Treball sexual)

8. MEMÒRIA ECONÒMICA 2010

SERVEIS /PROGRAMES	IMPORTS
Servei Atenció i Mediació al carrer	211.674'23
Ajudes econòmiques	11.721
Programa Formació Ocupacional i Atenció Social	40.591,25
Atenció i Acollida Víctimes de Trata	96.197,22
Lloguer i gestió pisos autonomia	26.368'91
Dispositiu recol·locació laboral	224.625,85
Atenció Urgències Intermitges i Inclusió social	24.838,50
Comunicació	17.700
Treball en xarxa	760
Estudi Les Corts	14.160
Bases de dades i PDA'S	40.635'39
TOTAL1	709.272'35
Entitat i Projecte	IMPORTS
Genera (Projecte Integras)	10.000
Germanes Oblates del Santíssim Redemptor (Dona i Prostitució: Atenció Social Integral)	3.000
Creu Roja (Unitat Mòbil de Salut)	3.000
TOTAL 2	16.000
TOTAL (1+2)	725.272'35

9. Taula millores		2007	2008	2009	2010
Servei Atenció i Mediació	Pressupost	85.336,90 €	95.876 €	161.184'24	211.674'23 €
	Personal	2 educadores (x 35h)	2 educadores (x35h) 1 agent salut 15 h.(abril) 1 psicòloga 10 h. (octubre)	1 de gener a 31 de maig 2 educadores (x35h) 1 agent salut 15 h. 1 psicòloga 10 h. A partir 1 de juny : 3 educadores (x38'5h) 1 Treballadora Social (38'5h) 1psicòloga (25 h) 1 agent de salut (20h) A més s'inclouen millores en el servei: ajuts immediats (1400€), supervisió, més formació,	Tot l'any 3 educadores 1treballadora social 1 psicòloga 1 agent de salut
	Altres				Des de febrer 10h més d'agent de salut
	Local				Es mantenen la resta de millores incorporades
				3.451€ ajuts socials	11.721 en ajuts socials directes a dones en procés de pla de treball
Convenis serveis	DIR / TS	Ferran, 32 (seu OND)	Ferran, 32 (seu OND)	A partir de maig: P. St. Joan 75	Es manté P. Sant Joan
	Dispositiu Integral per la recol·locació laboral de treballadores sexuals	188.886,44 €	216.420 €	225.076 €	224.625,85
		1 grup 10 dones, 10 mesos 1 grup 10 dones 8 mesos	1 grup 20 dones 10 mesos S'amplia nombre d'hores	Es manté model 2008	

	Servei d'Urgències Intermèdies	8.652 €	12.425 €	17.000 €	24.838'50 A més d'ajuts directes es treballa amb tallers formatius per mares soles i ajuts a l'habitatge
	Acollida i protecció víctimes Explotació Sexual	35.588,46€* (conveni 2006: 90.000)	93.000	96.390	96.197,22
		Nov. 2007 es lloguen els 2 pisos pont a Regesa	Febrer estrena 2 pisos pont: Lloguer pisos 5.600,88€ Gestió 20.000 €	La gestió i lloguer dels pisos passa al Consorci de Serveis Socials 26.368,91€	2 pisos d'autonomia a, amb seguiment del Consorci 26.368'91
Atenció social i formació		10.000 €* (Resta 20.000€ pressupost 2006)	30.000 €	30.000 €	40.591,25
Altres			Informe prospecció 11.528,16€		Les Corts 14.160
					Comunicació 17.700
					Bases de Dades i PDA's 42.788'77
TOTAL PRESSUPOST		340.516,44*€	484.850,67€	560.890,97€	725.272'35